

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.244 van 29 november 2001
in de zaak A. 65.787/VII-13.478.**

In zake : Gilbert VANTHOURNHOUT,
 die woonplaats kiest bij
 Advocaten P. THOMAS en D. VANDERMARLIERE,
 kantoor houdende te KOKSIJDE,
 Zeelaan 172

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat G. MARTYN,
kantoor houdende te AVELGEM,
Doorniksesteenweg 82.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Gilbert VANTHOURNHOUT op 28 september 1995 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 31 juli 1995 “houdende uitspraak over het beroep aangetekend tegen de beslissing nr. 7C/32010/93/W/1 van 04 augustus 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende wijziging van de vergunningsvoorwaarden voor het exploiteren van een kleiduifschietstand, gelegen te 8680 Koekelare, Jokweg 6, aan de heer Gilbert VANTHOURNHOUT, Jokweg 6, 8680 Koekelare”;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur C. ADAMS;

Gelet op de beschikking van 7 december 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 18 september 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 oktober 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat K. VAN BELLINGEN die, loco Advocaat P. THOMAS verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat G. MARTYN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker baat een kleiduifschietstand uit, gelegen aan de Jokweg 6 te 8680 Koekelare, op het perceel gekadastraerd aldaar onder sectie C, nr. 38n². Deze schietstand is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Aanvankelijk beschikt hij hiervoor over een exploitatievergunning, gegeven onder het stelsel van het ARAB met een besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 10 november 1977, geldig voor een termijn van dertig jaar.

Met een besluit van de bestendige deputatie van 15 maart 1979 worden bijkomende exploitatievoorwaarden opgelegd teneinde de hinder voor de buurt tot een minimum te beperken. In concreto worden hoogstens twee schietingen per week toegelaten, wordt de schietduur beperkt van 14.00 tot 20.00 uur, met dien verstande dat vier maal per jaar tot 21.00 uur mag worden geschoten en wordt bepaald dat het tijdstip van het begin en het einde van de schietingen in het schietregister worden opgenomen.

Na administratief beroep van verzoeker wordt dit besluit met een koninklijk besluit van 9 augustus 1979 bevestigd.

Met een besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 12 maart 1981 wordt de voorwaarde van de schietduur in die zin versoepeld, dat zes maal per jaar mag worden geschoten van 10.00 uur tot 21.00 uur.

1.2. Met een besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 4 augustus 1994 worden, “gelet op de aanhoudende klachten inzake lawaaihinder” en gelet op de naar aanleiding van die klachten door de milieu-inspectie uitgevoerde geluidsmetingen, ambtshalve bijzondere voorwaarden met betrekking tot geluid opgelegd.

In het opschrift van dit besluit is sprake van “het ambtshalve wijzigen van de vergunningsvoorwaarden van kleiduifschietstand DE HOUTLANDSCHUTTERS, voor een inrichting vergund op naam van VANTHOURNHOUT Gilbert (...)”.

1.3. Met een ter post aangetekend schrijven van 17 augustus 1994, ondertekend door verzoeker “namens de Voorzitter HOUTLANDSCHUTTERS vzw” wordt administratief beroep aangetekend tegen voormeld wijzigingsbesluit.

Gedurende de beroepsprocedure worden de volgende adviezen uitgebracht :

- het bestuur ruimtelijke ordening op 6 oktober 1994 : ongunstig voor de inrichting wegens strijdigheid met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied;
- het bestuur milieuvergunningen op 18 mei 1995 : ongunstig voor het beroep; de vergunningsvoorwaarden dienen nog te worden aangepast en aangevuld.

1.4. Met het thans bestreden ministerieel besluit van 31 juli 1995 wordt het administratief beroep ongegrond verklaard en worden de met het in eerste aanleg genomen deputatiebesluit van 4 augustus 1994 opgelegde voorwaarden nog gewijzigd zoals voorgesteld door het bestuur milieuvergunningen.

Het wordt ter kennis gebracht van verzoeker met een ter post aangetekend schrijven van 1 augustus 1995.

Het beschikkend gedeelte luidt, wat de opgelegde bijzondere voorwaarden betreft, als volgt :

“Artikel 2 - De bestreden beslissing nr. 7C/32010/93/W/1 van 04 augustus 1994 van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende ambtshalve wijzigen van de voorwaarden, meer bepaald het opleggen van nieuwe strengere geluidsvoorwaarden in de milieuvergunning van 10 november 1977, herhaaldelijk gewijzigd, van de Heer Gilbert VANTHOURNHOUT, Jokweg 6 te 8680 Koekelare, om een inrichting te exploiteren gelegen te 8680 Koekelare, Jokweg 6, kadastrale percelen, afdeling Koekelare, sectie C, perceelnr. 38 n/2, omvattende een kleiduifschietstand, wordt gewijzigd als volgt :

de bepalingen van §1 van artikel 1 worden vervangen vanaf ‘bijzondere voorwaarden : ...’ door volgende bepalingen :

‘bijzondere voorwaarden :

Enig artikel - geluid

§ 1. In afwijking van de bepalingen van afdeling III van hoofdstuk II gelden met betrekking tot geluid en trillingen de bepalingen van dit artikel.

§ 2. Voor de toepassing van de bepalingen van dit artikel wordt verstaan onder :

1° oorspronkelijk omgevingsgeluid L_o : het totaal geluid veroorzaakt door alle geluidsbronnen op een gegeven plaats en op een gegeven ogenblik, dat aanwezig is vóór het exploiteren van de inrichting; het wordt gemeten als $L_{A95, 1h}$;

2° specifiek geluid L_{sp} : de logaritmische som van het eigenlijk schietgeluid (L_{sch}) en van het overige geluid afkomstig van de schietinrichting (L_{rest});

3° L_{sch} : het geluidsdrukniveau berekend volgens de volgende formule

$$L_{sch} = 10 \log \left(\sum_{i=1, \dots, n} 10^{L_i/10} \right) - 23$$

waarin

- L_i : het geluidsniveau afkomstig van de knal i en de bijhorende inslag op de kogelvanger; het wordt gemeten als $L_{Aeq, 1s}$ of L_{AE} , met instelling van de snelle dynamische karakteristiek;

- n : het totaal aantal schoten per uur; richtgetallen voor n zijn :

pistool/revolver : (aantal schietbanen) x 150

karabijn : (aantal schietbanen) x 90

geweer : (aantal schietbanen) x 60

zijn de knallen van een gelijk niveau (L_{knal}), dan herleidt de uitdrukking van L_{sch} zich tot de volgende formule :

$$L_{sch} = L_{knal} + 10 \log n - 23$$

L_{knal} wordt hierbij gemeten als $L_{Aeq, 1s}$ of L_{AE} van één knal en bijhorende inslag;

4° L_{rest} : het specifiek geluid van de inrichting wanneer niet geschoten wordt, zoals bijvoorbeeld afkomstig van afzuigventilator; L_{rest} wordt gemeten als $L_{A95, 1h}$.

§ 3. De nodige maatregelen dienen getroffen om de geluidsproductie aan de bronnen en de voortplanting van geluid naar de omgeving te beperken. Tenzij ander(s) in de milieuvergunning vermeld, mag het specifiek geluid van de schietinrichtingen L_{sp} , in de nabijheid van gebouwen vreemd aan de inrichting en die gewoonlijk door mensen bezet zijn volgende waarden niet overtreffen :

1° overdag, te weten vanaf 7 tot 19 uur : 5dB(A);

2° 's avonds, te weten vanaf 19 tot 22 uur : 3 dB(A);

3° 's nachts, te weten vanaf 22 tot 7 uur : 0 dB(A).

§ 4. De controle op de naleving van de in § 3 vermelde geluidsniveaus geschiedt volgens de hierna vermelde procedure :

1° de metingen worden uitgevoerd in open lucht op een afstand van ten minste 3 m van gebouwen, lokalen of enig ander reflecterend oppervlak. In de milieuvergunning kunnen de plaatsen waar deze metingen dienen uitgevoerd nader worden bepaald;

2° de microfoon van de geluidsmeter wordt voorzien van een windscherm en geplaatst op 1,20 tot 1,50 m boven het maaiveld; de microfoon wordt gericht naar de lawaaibron(nen);

3° de metingen gebeuren in afwezigheid van herkenbare stoorgeluiden; indien dit onmogelijk is, worden deze stoorgeluiden op een gepaste wijze geëlimineerd;

- 4° metingen uitgevoerd bij neerslag en/of bij windsnelheden die hoger zijn dan 5,5 m/s zijn ongeldig;
- 5° de meetapparatuur moet voldoen aan volgende eisen :
 - a) geluidsdrumniveaumeters : ten minste klasse 1 volgens de Belgische Norm NBN C 97-122 (laatste uitgave);
 - b) filters : Belgische Norm NBN C 97-111 (laatste uitgave);
 - c) voor elke meting of reeks van metingen wordt de volledige meetketen geijkt met behulp van een akoestische ijkbron volgens de aanwijzingen van de fabrikant.
- § 5. Overdag, te weten vanaf 7 tot 19 uur, mag het L_{sp} , veroorzaakt door de inrichting, binnen woonvertrekken vreemd aan de inrichting, waarvan de deuren en ramen gesloten zijn, het gemeten L_o van het overwegend heersend achtergrondgeluidsdrumniveau binnen deze woonvertrekken niet overtreffen.
- § 6 's Avonds, te weten vanaf 19 tot 22 uur, mag het geluidsniveau, veroorzaakt door de inrichting niet hoorbaar zijn binnen woonvertrekken vreemd aan de inrichting, waarvan de deuren en ramen gesloten zijn.
- § 7. De controle op de in de §§ 5 en 6 vermelde maximaal toelaatbare geluidsniveaus, veroorzaakt door de inrichting, geschiedt volgens de hierna vermelde procedure :
 - 1° bij metingen binnen woonvertrekken wordt de microfoon geplaatst op een hoogte van 1,20 tot 1,50 m boven de vloer en op een afstand van 1,5 m van muren, vensters en andere reflecterende oppervlakten;
 - 2° de metingen gebeuren in afwezigheid van herkenbare stoorgeluiden; indien dit onmogelijk is, worden deze stoorgeluiden op een gepaste wijze geëlimineerd;
 - 3° de meetapparatuur moet voldoen aan de eisen vermeld in § 4, sub 5°;

2. De ontvankelijkheid van het beroep

Overwegende dat ter zitting de raadsman van de verwerende partij uitdrukkelijk afstand doet van de in de memorie van antwoord opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid ratione temporis van het ingestelde beroep;

3. De grond van de zaak

3.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van artikel 26, § 1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de

milieuvergunning (milieuvergunningsdecreet) en van de artikelen 20, 54, § 4, 2° en 3° van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I); dat verzoeker dat middel als volgt ontwikkelt :

Met het bestreden besluit is op 31 juli 1995 uitspraak gedaan over het op 19 augustus 1994 ontvangen en op 23 augustus 1994 ontvankelijk verklaarde beroep tegen het deputatiebesluit van 4 augustus 1994, hetzij meer dan elf maanden na de ontvangst van het hoger beroep.

Krachtens artikel 26, § 1, van het milieuvergunningsdecreet en artikel 54, § 4, 3°, van Vlarem I moest uitspraak worden gedaan binnen de twee maanden vanaf de ontvangst van het beroep, zodat de overheid op 31 juli 1995 niet meer bevoegd was om nog uitspraak te doen en het bestreden besluit aldus niet rechtsgeldig werd genomen. Minstens moet verzoeker worden geacht de exploitatie verder te mogen zetten aan de vóór 4 augustus 1994 geldende voorwaarden.

Het administratief beroep werd ontvankelijk verklaard op 23 augustus 1994 en het bestuur ruimtelijke ordening heeft pas op 6 oktober 1994 advies gegeven, het bestuur milieuvergunningen slechts op 18 mei 1995.

De adviezen moesten krachtens artikel 54, § 4, 2°, b) en artikel 20, § 1, van Vlarem I binnen de tien dagen na de ontvangst van het dossier worden uitgebracht, dus uiterlijk op 2 september 1994;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker wellicht de schending van artikel 26, § 2, van het milieuvergunningsdecreet bedoelt, vermits paragraaf 1 betrekking heeft op beroepen tegen beslissingen van het college van burgemeester en schepenen, dat het alleszins gaat om een loutere termijn van orde, vermits er geen gevolgen zijn verbonden aan overschrijding van de termijn, dat dit ook geldt voor artikel 54, § 4, 3°, van Vlarem I, dat derhalve de minister na de overschrijding van die termijnen nog steeds bevoegd was om een beslissing te nemen, dat ook aan de overschrijding van de termijnen voor de adviesverstreckende

organen als bepaald in de artikelen 20 en 54, § 4, 2°, b), geen gevolgen zijn verbonden, zodat in casu nog rechtsgeldig advies kon worden verleend;

3.1.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker er in essentie aan toevoegt wat volgt :

Het argument van de verwerende partij als zou de in artikel 26, § 2, van het milieuvergunningsdecreet en in artikel 54, § 4, 3°, van Vlarem I bepaalde beslissingstermijn slechts een termijn van orde zijn, is bedenkelijk wanneer verzoeker overeenkomstig artikel 54, § 2, 1°, van Vlarem I slechts over een beroepstermijn van tien dagen beschikt, die géén termijn van orde is.

Het heeft geen zin termijnen voor te schrijven als ze toch niet moeten worden gerespecteerd. Het elf maanden lange stilzitten van de overheid is onredelijk.

Minstens mocht worden verwacht dat de overheid uitspraak zou doen binnen de termijnen, gesteld in artikel 23 van het milieuvergunningsdecreet en in artikel 52, 3°, van Vlarem I.

Naar analogie met deze artikelen moet het administratief beroep geacht worden te zijn ingewilligd.

Er is geen objectieve en redelijke verantwoording te vinden voor het verschil in behandeling tussen indieners van een hoger beroep, enerzijds overeenkomstig artikel 26, § 2, van het milieuvergunningsdecreet en artikel 54 van Vlarem I en anderzijds overeenkomstig de artikelen 23 en 24 van het milieuvergunningsdecreet en de artikelen 51 en 52 van Vlarem I.

Dit verschil in behandeling maakt een schending uit van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Gevraagd wordt dat hierover een prejudiciële vraag wordt gesteld aan het Arbitragehof.

Dezelfde redenering geldt naar analogie met betrekking tot de schending van de artikelen 20 en 54, § 4, 2°, van Vlarem I, nu geen adviezen binnen de tien kalenderdagen zijn gegeven;

3.1.4.1. Overwegende dat met het bestreden besluit uitspraak wordt gedaan over een administratief beroep tegen een in eerste aanleg genomen besluit van de bestendige deputatie houdende ambtshalve wijziging van de vergunningsvoorwaarden; dat derhalve, zoals de verwerende partij terecht opmerkt, het middel betrekking heeft op artikel 26, § 2, van het milieuvergunningsdecreet dat slaat op administratieve beroepen bij de bestendige deputatie; dat deze bepaling luidt als volgt :

“Tegen elke beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad, waarbij de vergunningsvoorwaarden worden gewijzigd of aangevuld, kan beroep worden ingediend bij de Vlaamse Regering, die uitspraak doet binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van het beroepschrift”;

dat artikel 54, § 4, 3°, van Vlarem I eenzelfde bepaling bevat; dat evenwel het milieuvergunningsdecreet in geen sanctie voorziet in geval van overschrijding van de kwestieuze beslissingstermijn, zodat die termijn als een termijn van orde te beschouwen is; dat een overschrijding van de beslissingstermijn hoe dan ook niet meebrengt, zoals verzoeker betoogt, dat hij de exploitatie van de schietstand mag verderzetten overeenkomstig de voorwaarden, die golden vóór 4 augustus 1994, dit is voordat de bestendige deputatie ambtshalve bijzondere voorwaarden had opgelegd, waartegen verzoeker administratief beroep had aangetekend; dat een overschrijding van de redelijke termijn om over het beroep te beslissen enkel zou meebrengen dat de overheid haar bevoegdheid verliest om uitspraak te doen over de in eerste aanleg genomen beslissing zodat deze definitief wordt; dat, zoals werd gezegd, het administratief beroep van verzoeker juist was gericht tegen deze beslissing; dat uit hetgeen voorafgaat volgt dat verzoeker geen belang heeft bij het middel zoals uiteengezet in het verzoekschrift;

3.1.4.2. Overwegende dat in zijn memorie van wederantwoord verzoeker doet gelden dat artikel 26, § 2, van het milieuvergunningsdecreet een schending inhoudt van de artikelen 10 en 11 van de gecoördineerde Grondwet gelet op het verschil in behandeling tussen de indieners van een hoger beroep overeenkomstig artikel 23 van het milieuvergunningsdecreet en de indieners van een hoger beroep overeenkomstig artikel 26 van hetzelfde decreet; dat evenwel het te dezen gaat om

een nieuw argument van aard om aan het middel een nieuwe grondslag te geven; dat dergelijk argument, niet van openbare orde zijnde, niet voor het eerst op ontvankelijke wijze in de memorie van wederantwoord kan worden aangevoerd; dat dienvolgens de met dat nieuw argument samenhangende vraag aan het Arbitragehof niet moet worden gesteld;

3.1.4.3. Overwegende, wat de grief van verzoeker betreft, dat de adviesorganen hun advies buiten de in artikel 54, § 4, 2°, b), van Vlarem I gestelde termijn van tien kalenderdagen na ontvangst van het dossier hebben uitgebracht, dat het te dezen eveneens gaat om een termijn van orde; dat de overschrijding van die termijn niet tot gevolg kan hebben zoals verzoeker beoogt, dat hij de exploitatie kan verder zetten “aan de vóór 4.08.1994 geldende voorwaarden”; dat om dezelfde reden als supra 3.1.4.2. uiteengezet de voor het eerst in de memorie van wederantwoord aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel onontvankelijk is en alleen reeds om die redenen desbetreffend geen vraag aan het Arbitragehof moet worden gesteld;

3.1.4.4. Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat blijkt dat het eerste middel niet gegrond is;

3.2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel de schending aanvoert van artikel 30 van Vlarem I en van artikel 14bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat hij doet gelden dat de overheid haar beslissing dient te motiveren en meer bepaald dient mee te delen waaruit bepaalde adviezen bestaan en waarom ze al dan niet werden gevolgd, dat uit het bestreden besluit niet is op te maken waaruit de adviezen van het bestuur ruimtelijke ordening en het bestuur milieuvergunningen bestonden, noch waarom ze al dan niet werden gevolgd; dat, tenslotte, hij betoogt dat de overheid nagelaten heeft het advies van de gewestelijke milieuvergunningscommissie te vragen;

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt wat volgt :

“Artikel 30 VLAREM I betreft de vormvoorschriften van beslissingen over de milieuvergunningsaanvragen als bedoeld in artikel 6 van VLAREM I en heeft bijgevolg niets te maken met de ambtshalve beslissingen houdende wijziging van de exploitatievoorwaarden;

Besluit : Ook de vordering afgeleid uit schending van artikel 30 VLAREM I (gecombineerd met artikel 14bis Gecoörd. Wetten op de Raad van State) is manifest ongegrond”;

3.2.3.1. Overwegende, vooreerst, dat artikel 30, § 1, van Vlarem I enkel betrekking heeft op beslissingen over vergunningsaanvragen als bedoeld in artikel 6 van hetzelfde besluit en niet slaat op de bijzondere procedure die geldt voor de wijziging van de vergunningsvoorwaarden; dat, voorts, het bestreden besluit volgende motivering bevat voor het opleggen van bijzondere voorwaarden inzake geluidshinder :

“Overwegende dat onderhavig beroep in hoofdzaak betrekking heeft op de ambtshalve wijziging van de uitbatingsvoorwaarden voor de kleiduifschietstand waarbij strengere geluidsnormen opgelegd worden;

Overwegende dat op 10 november 1977 door de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen een vergunning werd afgeleverd voor een kleiduifschietstand voor een termijn verstrijkend op 10 november 2007;

Overwegende dat ingevolge geluidsoverlast in het verleden reeds bijkomende exploitatievoorwaarden werden opgelegd bij besluit van de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen van 15 maart 1979 bevestigd bij Koninklijk Besluit van 09 augustus 1979 en bij besluit van de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen van 12 maart 1981;

Overwegende dat in de vroegere besluiten geen geluidsnormen werden opgelegd; dat de maatregelen ter bestrijding van de geluidsoverlast gezocht werden in beperking van de schietduur en het aantal schietingen per week; dat deze maatregelen het probleem niet konden oplossen;

Overwegende dat ondanks de bijkomend opgelegde vergunningsvoorwaarden klachten over geluidshinder blijven bestaan; dat uit metingen uitgevoerd door het Bestuur Milieu-inspectie op 25 september 1993 ingevolge klacht over geluidshinder van de schietstand blijkt dat hoge waarden voor Leq werden gemeten zelfs tot 71,6 dB(A); dat de hoogste waarden werden gemeten langs de Oostendebaan waar de meeste woningen zich bevinden; dat dergelijke geluidsniveau's onaanvaardbaar zijn voor de nabije woningen;

Overwegende dat de schietstand gelegen is in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied op slechts 50 meter van een parkgebied, 200 meter van een woongebied met landelijk karakter en op ongeveer 600 meter van een gebied voor verblijfsrecreatie; dat dit gebieden zijn waarvoor het geluidsniveau laag dient gehouden; dat een kleiduifschietstand moeilijk te verenigen is met

dergelijke omgeving; dat het evenwel een bestaande vergunde inrichting betreft; dat een maximale verenigbaarheid met de omgeving slechts kan gerealiseerd worden door het opleggen van zeer strenge geluidsnormen;

Overwegende dat de in de bestreden beslissing opgelegde voorwaarden ter beperking van de geluidsoverlast met inbegrip van geluidsnormen moeten gezien worden als een ultieme poging om de geluidsoverlast van de schietstand voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen; dat het opleggen van concrete geluidsnormen essentieel is om de geluidsproductie van de inrichting te beheersen en eventueel veroorzaakte hinder ondubbelzinnig te kunnen vaststellen;

Overwegende dat elke onduidelijkheid in de opgelegde geluidsvoorwaarden dient weggenomen door het expliciet opnemen in de bijzondere voorwaarden ter bestrijding van geluidshinder van alle definities en meetmethoden noodzakelijk voor de correcte interpretatie van de opgelegde normen;

Overwegende dat de aanspraken aangehaald door de beroepsindiener als volgt kunnen worden geëvalueerd :

- het eventueel deels onleesbaar zijn van de toegestuurde copie met de opgelegde geluidsnormen kan niet als beroepsargument geaccepteerd worden aangezien de vergunningverlenende overheid op eenvoudige vraag van de exploitant aan dit mankement kan verhelpen door het overmaken van een nieuwe leesbare copie;
- dat geluidsvoorwaarden opgelegd worden analoog aan de bepalingen die gelden voor schietstanden in een lokaal is hier niet relevant aangezien de opgelegde geluidsnormen ook als het om een schietstand in een lokaal gaat steeds bedoeld zijn om de geluidshinder voor de omgeving binnen aanvaardbare grenzen te houden; bij een schietstand in open lucht moet de omgeving evenzeer van geluidsoverlast gevrijwaard blijven en kunnen strenge normen noodzakelijk zijn;
- de bewering dat de strengere normen voortvloeien uit zagezegg onaanvaardbare geluidshinder voor woningen langs de Oostendebaan terwijl de klacht zou komen uit een bos op circa 1000 meter afstand wordt tegengesproken door het schrijven van het Provinciebestuur van West-Vlaanderen van 19 april 1994 waarin melding gemaakt wordt van ‘heel wat klachten’ en waarbij ook gewezen wordt op de vraag om aanpassing van de voorwaarden door het Gemeentebestuur en de gemeentelijke politie; bovendien staat niet een eventuele klacht centraal maar de zorg voor het beschermen van de omgeving tegen geluidsoverlast niet enkel naar personen maar ook naar de natuur toe;
- wat afspraken met buurtbewoners betreft in casu langs de Oostendebaan kan hierin een vorm van goed nabuurschap gezien worden maar dient opgemerkt dat dergelijke afspraken niet in de plaats kunnen treden van opgelegde vergunningsvoorwaarden noch kunnen zij een argument vormen om opgelegde voorwaarden te betwisten;
- uitgevoerde aanplantingen en het naleven van opgelegde uren kunnen een bijdrage leveren tot de beperking van de geluidshinder maar vormen geen argument tegen het opleggen van noodzakelijke strenge geluidsnormen;

- het gebruik van patronen van max. 28 gram in plaats van 32 gram kan bijdragen tot de beperking van de geluidshinder al moet dit effect als eerder gering aangestipt worden; de maatregel kan evenwel nooit een argument vormen voor soepeler geluidsnormen;
- aan de tijdsbeperkingen die opgelegd werden in vroegere besluiten wordt door de huidige wijziging van de voorwaarden niets veranderd zodat de opmerking irrelevant is;
- wat de opmerking betreft over het aantal schoten en het aantal schietbanen moet er voor een kleiduifschietstand van uitgegaan worden dat de hele schietstand als één baan beschouwd wordt en kan voor het aantal schoten 1½ schot per kleiduif als een goede raming aangenomen worden;
- de bemerking over het jachtgeweer tegenover de in de voorwaarden aangestipte types van wapens heeft enkel enige relevantie in die zin dat bij een 4 maal lager geluid van een jachtgeweer ten opzichte van een kogelgeweer er een vermindering van het geluid van ongeveer 6 dB kan verwacht worden; ook dit argument vormt geen beletsel voor de opgelegde strengere geluidsnormen;
- met betrekking tot de onduidelijkheid over de exacte geluidsnormen en de afstand tot de schietplaats moet toegegeven worden dat door de herhaalde aanpassingen van de vergunning twijfel kan ontstaan; het lijkt daarom wenselijk expliciet de bijzondere voorwaarden ter bestrijding van geluidshinder met inbegrip van alle definities en meetmethoden noodzakelijk voor de correcte interpretatie van de opgelegde normen toe te voegen in het bestreden besluit”;

dat aldus het bestreden besluit een eigen afdoende motivering bevat voor het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden ter beperking van de geluidshinder; dat die motivering overigens in wezen overeenstemt met het advies van de afdeling milieuvergunningen; dat het advies van het bestuur ruimtelijke ordening enkel betrekking had op de planologische onverenigbaarheid van de kwestieuze inrichting en dus in casu geen relevantie vertoont;

3.2.3.2. Overwegende, wat de grief betreft dat geen advies werd gevraagd aan de gewestelijke milieuvergunningscommissie, dat nergens in het milieuvergunningsdecreet, noch in een uitvoeringsbesluit is voorgeschreven dat de gewestelijke milieuvergunningscommissie advies dient te verlenen in beroepsprocedures inzake de wijziging van milieuvergunningsvoorwaarden;

3.2.3.3. Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat blijkt dat het tweede middel niet gegrond is;

3.3.1. Overwegende dat verzoeker als derde middel de schending aanvoert “van het VLAREM I en VLAREM II” en van het “legaliteitsbeginsel, vertrouwensbeginsel en rechtszekerheidsbeginsel”; dat verzoeker het middel in essentie als volgt ontwikkelt :

In het bestreden besluit worden beperkingen opgelegd naar analogie van deze die overeenkomstig artikel 698 van Vlarem II gelden voor een schietstand in een lokaal. De overheid kan echter slechts maatregelen opleggen in aangelegenheden die bij wet of decreet zijn voorzien.

Noch Vlarem I, noch Vlarem II voorzien maatregelen inzake beperking van geluidshinder.

De opgelegde maatregelen zijn zonder enige wettelijke basis. Het gaat niet op maatregelen voor een schietstand in open lucht op te leggen naar analogie met deze die gelden voor een schietstand in een lokaal.

De opgelegde maatregelen gelden eveneens voor een schietstand in een lokaal, terwijl normen worden opgelegd voor pistool, karabijn en kogelgeweer, wapens die in de kwestieuze inrichting nooit worden gebruikt.

De overheid kan zonder machtiging van de wetgever niet eenzijdig normen aan de rechtsonderhorige opleggen. Het opleggen van dergelijke voorwaarden is onverenigbaar met het legaliteits-, het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel;

3.3.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop in essentie antwoordt wat volgt :

- Verzoeker beweert dat het bestreden besluit in strijd is met het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel, maar hij toont niet aan wat onder deze beginselen moet worden verstaan, noch hoe zij geschonden zouden zijn.

- Ten onrechte beweert verzoeker dat de opgelegde maatregelen geen wettelijke basis zouden hebben en in strijd zouden zijn met het legaliteitsbeginsel.

De maatregelen vormen een bijzondere vergunningsvoorwaarde, opgelegd met het oog op de bescherming van mens en leefmilieu. Vermits noch in Vlarem I, noch in Vlarem II expliciete maatregelen voor schietstanden in open lucht zijn voorzien, geniet de minister terzake een zekere beleidsvrijheid. Als beroepsinstantie kon hij derhalve het deputationebesluit wijzigen en elke redelijke maatregel ter bestrijding van de geluidshinder treffen met het oog op de bescherming van mens en leefmilieu. Verwezen wordt naar artikel 20 van het milieuvergunningsdecreet en artikel 54 van Vlarem I.

- Vermits de minister in casu een beleidsvrijheid heeft, is de bewering dat de opgelegde normen analoog zijn aan deze voor schietstanden in een lokaal niet relevant. Er worden zeer concrete en gedetailleerde voorwaarden opgelegd en het doet niet ter zake dat deze in het ondertussen reeds vernietigde Vlarem II waren opgenomen. De minister kan namelijk elke redelijke maatregel ter bestrijding van geluidsoverlast met het oog op de bescherming van mens en natuur nemen. In het beschikkend gedeelte van het bestreden besluit wordt trouwens nergens verwezen naar Vlarem II;

3.3.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker er in essentie nog aan toevoegt wat volgt :

- Inzake de schending van het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel is het duidelijk dat de rechtsonderhorige er op mag vertrouwen dat een beslissing niet willekeurig is. Nu het bestreden besluit duidelijk met willekeur is genomen, zijn voormelde twee rechtsbeginselen geschonden.

- De verwerende partij geeft toe dat noch het milieuvergunningsdecreet, noch Vlarem I, noch Vlarem II voorzien in maatregelen ter beperking van schietstanden in open lucht. Er is dan ook geen rechtsgeldige basis voor de opgelegde maatregelen en de verwijzing naar artikel 20 van het milieuvergunningsdecreet of artikel 54 van Vlarem I gaat dan ook niet op.

De minister kon zeker geen beslissing nemen op grond van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 (het “nieuwe” Vlarem II) nu dit nog niet van kracht was toen het deputationebesluit van 4 augustus 1994 werd genomen

en evenmin op het ogenblik waarop overeenkomstig artikel 26 van het milieuvergunningsdecreet een beslissing over het ingestelde beroep had moeten zijn genomen.

Er bestaat geen beleidsvrijheid om normen die normaal gelden voor een gesloten schietstand op te leggen voor een schietstand in open lucht. Er is wettelijk niet voorzien in maatregelen voor kleiduifschietstanden, zodat de opgelegde normen per definitie onaangepast en onredelijk zijn. Het gaat trouwens om dezelfde maatregelen als in het inmiddels vernietigde Vlarem II waren voorzien, hetgeen de wettigheid van de maatregelen zeker niet opvoert.

De minister heeft met opzet elf maanden gewacht om een beslissing in beroep te nemen, dit wil zeggen tot het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 zou zijn genomen. Dat besluit mag niet afwijken van het milieuvergunningsdecreet, hetgeen nochtans het geval is;

3.3.4.1. Overwegende dat de verwerende partij terecht opwerpt dat verzoeker op geen enkele wijze duidelijk maakt hoe het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel in casu zijn geschonden; dat dienvolgens het middel in deze onderdelen onontvankelijk is;

3.3.4.2. Overwegende dat overeenkomstig artikel 20, 4° lid, van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 de vergunningverlenende overheid bij het verlenen van een vergunning bijzondere exploitatievoorwaarden kan opleggen met het oog op de bescherming van de mens en het leefmilieu; dat overeenkomstig artikel 21, § 1, van hetzelfde decreet de bevoegde overheid bij gemotiveerde beslissing de door haar opgelegde vergunningsvoorwaarden steeds kan wijzigen of aanvullen; dat het eigene van bijzondere exploitatievoorwaarden is dat zij op geïndividualiseerde wijze worden opgelegd en dat zij derhalve niet in een wettelijke, decretale of reglementaire bepaling moeten opgenomen zijn; dat het gegeven dat enkel voor schietstanden in een lokaal sectorale milieuvoorwaarden zijn voorzien, geen beletsel kan vormen om voor kleiduifschietstanden in open lucht bijzondere exploitatievoorwaarden ter bescherming van de mens en het leefmilieu op te leggen; dat het gegeven dat die bijzondere voorwaarden ter voorkoming van geluidshinder overeenkomen met de voorschriften van het oude en inmiddels vernietigde

Vlarem II, niet tot de onwettigheid van die bijzondere exploitatievoorwaarden kan leiden; dat, immers, bedoelde voorschriften die geen sectorale voorwaarde vormden voor schietstanden in open lucht, maar wel voor schietstanden in een lokaal, op individuele en expliciete wijze werden opgelegd in artikel 2 van het bestreden besluit; dat het aldus niet gaat om een loutere verwijzing naar het oude Vlarem II als een sectorale voorwaarde;

3.3.4.3. Overwegende, tenslotte, dat verzoeker nog verwijst naar een besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 dat van het milieuvergunnings-decreet zou afwijken; dat evenwel de enige besluiten van de Vlaamse regering van die datum waarnaar het bestreden besluit verwijst louter betrekking hebben op respectievelijk de bevoegdheden en de delegatie van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering; dat niet valt in te zien en verzoeker nergens aanduidt op welke wijze die besluiten zouden zijn geschonden, laat staan hoe zij in strijd zijn met het milieuvergunningsdecreet;

3.3.4.4. Overwegende dat het derde middel deels onontvankelijk, deels ongegrond is;

3.4.1. Overwegende dat verzoeker als vierde middel de schending aanvoert van het redelijkheidsbeginsel; dat hij dat middel in het verzoekschrift in essentie als volgt ontwikkelt :

Volgens de overheid is het opleggen van strenge geluidsnormen essentieel om de geluidsoverlast voor de omgeving te beperken. Zij ziet echter het volgende over het hoofd :

- de schietstand ligt in een dunbevolkt gebied waar nauwelijks bewoning is (zie luchtfoto). Er wordt niet gemotiveerd waarom de kleiduifschietstand moeilijk te verenigen is met de agrarische omgeving;
- er wordt in open veld geschoten, zodat er geen hinder is voor derden;
- er wordt enkel zaterdag- en zondagnamiddag geschoten van 14.00 tot 20.00 uur, in de praktijk slechts twintig dagen per jaar omwille van de weersomstandigheden;

- sedert 1994 worden geluidsarme patronen van 28 in plaats van 32 gram poeder gebruikt, hetgeen een aanzienlijk lichtere knal geeft;
- er zijn recentelijk 300 bomen geplant om de uitbating te verhullen, hetgeen ook minder geluidshinder betekent. Er zal ook een aarden wal rond de schietstand worden geplaatst;
- de uitbating is een ontmoetingsplaats voor de 300 leden van de v.z.w. de HOUTLANDSCHUTTERS, voor wie de schietstand een belangrijke sociale functie vervult;
- de opgelegde normen, namelijk van een schietstand in open lucht voor een schietstand in een lokaal, zijn te streng en maken verdere uitbating onmogelijk. Het is onaanvaardbaar dat de overheid vage termen gebruikt als dat “deze maatregelen” “het probleem niet konden oplossen”;

3.4.2. Overwegende dat in de memorie van antwoord de verwerende partij doet gelden wat volgt :

1) Volgens verzoeker zou het opleggen van strenge geluidsnormen onredelijk zijn omdat :

a) - de schietstand in een dunbevolkt ruraal gebied slechts minieme geluidsoverlast zou veroorzaken.

Antwoord : de vele klachten van omwonenden wijzen op het tegendeel. Bovendien staat de zorg voor de bescherming van de hele omgeving, ook de natuur, centraal.

b) - de overheid niet zou motiveren waarom de schietstand moeilijk verenigbaar is met de agrarische omgeving.

Antwoord : een schietstand is echter volstrekt onverenigbaar met de bestemming landschappelijk waardevol gebied. (R.v.St., nr. 47.050, 28 april 1994, KERRYNN)

c) - er geen hinder voor derden is, daar er wordt geschoten in open veld.

Antwoord : de klachten wijzen wel degelijk op hinder. De overlast moet ook voor de natuur worden beperkt.

d) - er enkel op zaterdag en zondag wordt geschoten, hoogstens twintig dagen per jaar.

Antwoord : de tijdsbeperkingen worden niet gewijzigd, maar precies omdat deze niet volstonden worden de geluidsnormen opgelegd.

e) - er sinds 1994 geluidsarme patronen worden gebruikt, er recentelijk 300 bomen werden geplant en een aarden wal zal worden aangelegd.

Antwoord : de effecten daarvan zijn eerder gering en impliceren niet dat geen geluidsnormen zouden mogen worden opgelegd.

f) - de uitbating een ontmoetingsplaats is voor 300 leden en zij aldus een belangrijke sociale functie vervult.

Antwoord : de afweging van de belangen van 300 hobbyisten opzichts deze van de omwonenden en de natuur geeft manifest weer dat het belang van de omwonenden en de natuur primordiaal is. Het bestreden besluit is derhalve niet onredelijk.

2) De minister heeft bovendien een beleidsvrijheid bij het opleggen van normen ter bestrijding van geluidshinder. Zijn beslissing kan slechts marginaal worden getoetst, namelijk of de beslissing bij afweging der betrokken belangen in redelijkheid had kunnen worden genomen.

Gezien de uitgebrachte negatieve adviezen, de blijvende klachten na eerder opgelegde maatregelen, de onverenigbaarheid van de inrichting met de omgeving en het feit dat strenge geluidsnormen het enige middel vormen om de geluidsproductie van de inrichting te beheersen, is het bestreden besluit geenszins onredelijk, integendeel de enig mogelijke redelijke beslissing;

3.4.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker er in essentie aan toevoegt :

De inrichting ligt in een dunbevolkt gebied, als het ware in open veld (zie luchtfoto), er is een aarden wal en beplanting aangebracht.

De verwerende partij bewijst niet dat er vele klachten van buurtbewoners zijn, zij heeft het over een “vermoeden”. Op basis daarvan wordt de uitbating onmogelijk gemaakt, wordt verzoeker gebroodroofd en wordt een vereniging van 300 leden buiten spel gesteld.

De verwerende partij stelt dat niet enkel de mens maar ook de natuur tegen geluidsoverlast moeten worden beschermd. Het valt echter niet in te zien hoe grasland en planten onder geluidsoverlast zouden lijden ...

Verzoeker gaat niet akkoord met het standpunt als zou de schietstand onverenigbaar zijn met de agrarische omgeving : de schietstand bevindt zich op het perceel van een vroegere boerderij en dit al gedurende twintig jaar !

Er wordt blijkbaar een hetze tegen verzoeker gevoerd : er wordt hoogstens twintig keer per jaar geschoten, met geluidsarme patronen, aanleg van een aarden wal, aanplanting van 300 bomen en toch worden onredelijke normen opgelegd die eigenlijk gelden voor een schietstand in een lokaal en die de meest minimale uitbating onmogelijk willen maken;

3.4.4.1. Overwegende dat het de Raad van State enkel toekomt na te gaan of de beslissing houdende het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden niet kennelijk onredelijk is; dat uit het administratief dossier blijkt dat op grond van aanhoudende klachten door het bestuur milieu-inspectie metingen werden uitgevoerd en dat er aan de Oostendsebaan, waar heel wat bewoning is, pieken tot 71,6dB(A) werden bereikt, hetgeen als een hoog geluidsniveau aan te merken is; dat de bewering van verzoeker dat er geen hinder voorhanden is, dan ook niet opgaat; dat het niet als onredelijk voorkomt dat de overheid door het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden de intensiteit van de geluidshinder tracht te beperken, dit ter aanvulling van eerder opgelegde voorwaarden die enkel de duur van de hinder beperkten; dat verzoeker met zijn betoog niet aantoont dat de opgelegde exploitatievoorwaarden onredelijk zijn; dat het gegeven dat er enkel op zaterdag en zondag namiddag wordt geschoten niets afdoet aan de intensiteit van de geluidshinder; dat het feit dat er sedert 1994 met geluidsarme patronen wordt geschoten, er recentelijk 300 bomen zijn geplant om de uitbating te verhullen en er een aarden wal rond de schietstand is geplaatst, er kan toe bijdragen dat de opgelegde normen worden gehaald, doch geen beletsel vormen voor het opleggen van die normen;

3.4.4.2. Overwegende dat niet valt in te zien dat het gegeven dat de uitbating een ontmoetingsplaats is voor de 300 leden van de v.z.w. DE HOUTLANDSCHUTTERS een beletsel kan vormen voor het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden ter beperking van de geluidshinder;

3.4.4.3. Overwegende dat de vaststelling van de onverenigbaarheid van de exploitatie van de kleiduifschietstand met agrarisch gebied voor zich spreekt en geen nadere motivering behoeft;

3.4.4.4. Overwegende dat het vierde middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig november tweeduizend en een, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.